

[Statsministeren.]

Det er også helt tydeligt, at man i communicate bevidst undgik de begreber, som tidligere har givet anledning til så megen diskussion, nemlig: bør det være en føderation, eller bør det være en konføderation?

Lad mig lige sige lidt om begrebet union, for der er vel nok dem, der vil mene, at når vi sådan moralsk har forpligtet os til en union, må det vel være rart lige at finde ud af, hvad dette begreb egentlig dækker. Jeg mener, man kan sige, at en union vel nærmest er et fremmedord for en sammenslutning. Vi er allerede medlem af en sammenslutning. Dele af denne sammenslutning skal være mere integrerede end de andre dele, f. eks. netop på det valutariske og monetære område. Men alt i alt er det et temmelig neutralt ord og ikke mere forpligtende, end hvad man, efterhånden som forhandlingerne pågår, vil være enig om at udvikle det til.

Hr. Gert Petersen var også inde på spørgsmålet om de tidligere koloniområder, som jo ikke mindst nu, efter at England kommer ind, bliver et betydelig større område. Det, hr. Gert Petersen var lidt utilfreds med, var, at communicate taler om en fortrinsstilling af de kolonilande eller tidligere kolonilande, som Frankrig og England har haft. Nu skal man vel lige allerførst gøre sig klart, at når et europæisk fællesskab består af lande, der tidligere har haft kolonier, har eller har kolonier under afvikling, er det vel egentlig ikke så mærkeligt, om disse lande under hensyn til den nære tilknytning, de har haft til disse lande, også føler sig forpligtet til at vise lidt mere hensyn til disse lande end til andre u-lande. Jeg tror, at Danmark ville indtage samme stilling, hvis vi havde kolonier. Det har vi jo ikke, men vi har alligevel taget ganske vigtige hensyn til de særinteresser, som Grønland — uden sammenligning i øvrigt — og som Færøerne har haft.

Jeg tror også, det er vigtigt at slå fast, at netop ved, at England kommer ind, bliver disse u-lande, der åbenbart skal favoriseres, så mange, at det er en aldeles afgørende del af alle u-lande, der bliver omfattet af den særlige omsorg. Endelig skal hr. Gert Petersen naturligvis ikke glemme, at der også er en fælles målsætning i communicate, hvad

angår u-landene og u-landspolitikken, som er særdeles positiv.

Hr. Gert Petersen sagde — ja, jeg ved ikke, om det er citeret helt rigtigt — at det var en stor mundfuld, man var gået i gang med, ved at man i communicate havde vedtaget, at man på 12 store væsentlige områder skulle udvikle samarbejdet eller, om man vil, integrationen og skulle gøre det i løbet af relativt kort tid. Hr. Gert Petersen sagde, at det var et ambitiøst program. Det vil jeg gerne skrive under på at det er. Det er også så ambitiøst, at jeg ikke føler mig helt sikker på, at EF vil kunne leve op til det alt sammen, men det sker jo, at man i resolutioner sætter sig et mål, som ikke altid kan nås. Det mener jeg at vi har erfaringer for mange steder.

Hr. Gert Petersen harcelerede vist lidt over begrebet „livets kvaliteter“. Jeg kunne egentlig godt skrive under på denne harceleeren, for hvad er egentlig dette begreb? Men mon ikke man lige skal gøre sig klart, at når man skal oversætte visse begreber eller ord fra et andet sprog, og hvis man skal gøre det så direkte, som det her er sket, kan det komme til at lyde meget fremmed i f. eks. danske øren. Jeg tror, det er det, der er tale om; vi er ikke vant til det begreb, og alligevel er vi vant til det, der ligger i begrebet. Er det ikke netop sådan, at hr. Gert Petersen var lidt utilfreds med, at miljøproblematikken ikke havde fået plads nok? Ja men livets kvaliteter er også miljøpolitik; det er i hvert fald udtryk for, at man skal stræbe imod miljøpolitik i ordets videste betydning. Det betyder også trivsel, ja, det betyder alle de andre, ikke strengt økonomiske ting; selv om økonomi også kan være grundlag for trivsel m. m., så betyder det, altså alle disse ting, som velstandssamfundene lægger stadig mere vægt på.

Endvidere sagde hr. Gert Petersen, at der kun var disse 5 linjer om miljøpolitik. Jeg tror, man skal kigge communicate igennem, for det, der ligger i begrebet „miljø“, indgår fleres steder i communicate ikke blot dér, hvor man i traditionel forstand taler om miljøpolitik.

Det er egentlig ganske interessant, at man fra socialistisk folkepartis side ligesom kritiserer, at EF ikke er gået vidt nok, ikke har været præcist nok, når det drejer sig om